

1.3 Vizitinė dainos kortelė

1 uždotis. Perskaitykite Jono Basanavičiaus užrašytą lietuvių pasaką apie kareivį ir giltinę. Bendradarbiaudami atsakykite į klausimus.

Apie vieną kareivį ir giltinę

Ėjo kareivis iš kariuomenės namo, ir davė jam drauge šautuvą. Beeidamas jis sutiko giltinę. Sako toji giltinė:

– Na ką, kareivi, jau aš tave pjausiu.

O tas kareivis sako:

– Tai ką tu mane pjausi... Duok nors namo pareiti.

– Na, tai ką mudu šnekėsime eidami namo?

Sako kareivis:

– Dainas dainuosime. – Ir priduria kareivis: – Kol tu dainuosi, tai aš tave nešu, o kaip tu pabaigsi, tai aš dainuosiu ir tu mane turėsi nešti.

– Taip – gerai, – sutiko giltinė.

Sėdo toji giltinė ant kareivio ir dainuoja. Padainavo kelias dainas ir sako:

– Jau aš daugiau nemoku.

– Na, tai dabar tu mane nešk – aš dabar dainuosiu.

Sėdo kareivis ant tos giltinės, išsitraukė šautuvo muštuką, ėmė tuo muštuku jai į nugarą duoti ir sako:

– Drata drata drata!..

Ir taip dratatavo iki namų. Toji giltinė nešė kareivį, o jis dratatavo ir vis dainavo. Sako toji giltinė:

– Jau pranešiau pro namus, o tu vis nepabaigi dainuoti. Jau man nusibodo tave nešti – eik jau namo.

Tas kareivis pasuko namo, o giltinė nuėjo sau.

Bet po kelių metų atėjo giltinė ir paprovė kareivį. Tas kareivis pateko į pragarą ir pradėjo velnius šaudyti. Tie velniai bėgo pas Dievą skųstis, kad šis iš pragaro pasiimtų kareivį. Dievas neturi kur jį dėti: pragare velniai nelaiko, o į dangų irgi netinka, – tai Dievas tą kareivį vėl grąžino į gyvųjų pasaulį. Jis dar ir dabar pasaulyje gyvena jau daug šimtų metų.

Klausimai

Pagal Joną Basanavičių „Lietuviškos pasakos įvairios“

1. Giltinė – senovės lietuvių mirties deivė. Tikėta, kad ji turinti mirtinų nuodų pilną ilgą liežuvį arba geluonį, kuriuo numarina žmones. Kodėl pasakoje ji negali įveikti kareivio?

2. Kokia dainos galia, vertė pabrėžiama šioje lietuvių pasakoje?

3. Lietuvių tautosakininkas ir mitologas Norbertas Vėlius teigia: „Tai iš dalies rodo, kad dainavimas yra priešingas giltinės arba velnio prigimčiai. O viename iš pasakos variantų, kuris labai artimas etiologinėms sakmėms, su velniu susidera pats Dievas, ir susidera, kad tas bus viršesnis, kuris ilgiau išdainuos. Derybas laimi Dievas. Tai irgi liudija, kad dainavimas yra artimesnis Dievo prigimčiai.“ Remdamiesi perskaityta pasaka ir N. Vėliaus teiginiu, papildykite ir baikite sakinį:

Kol žmogus dainuoja, _____
_____, nes daina _____

1.3 Vizitinė dainos kortelė

 2 užduotis. Skaitytoje pasakoje kareivis nuo mirties gelbstisi dainuodamas *Drata drata drata!* Kokios dainos jums padeda įveikti liūdesį ir nuobodulį, išreikšti džiaugsmą? Užrašykite 3 mėgstamiausias dainas.

Drata drata drata!

1. _____
2. _____
3. _____

 3 užduotis. Faustas ir Vakarė nusprendė pasidomėti, kokias lietuviškas dainas mėgsta ir moka jų bendraamžiai, todėl sudarė klausimyną. Atsakykite į klausimus, atsakymus aptarkite vieni su kitais.

Klausimynas

1. Ką jums reiškia daina?
2. Ką mėgstate labiau – klausytis dainų ar jas dainuoti?
3. Ar jūs domitės lietuviška muzika? Kodėl?
4. Kokios lietuviškos muzikos, dainų klausotės?
5. Ar jums patinka lietuvių liaudies dainos? Jei taip – kokios? Jei ne – kodėl?
6. Kokiais 3 žodžiais apibūdintumėte lietuvių liaudies dainas?
7. Ar jums patinka populiarioji lietuviška muzika? Jei taip – kokia? Jei ne – kodėl?
8. Kokiais 3 žodžiais apibūdintumėte populiariąją lietuvišką muziką?
9. Kokių lietuviškų dainų girdite savo šeimoje?
10. Kokių lietuviškų dainų girdite lituanistinėje mokykloje?
11. Kokių lietuviškų dainų mokate?
12. Ką jaučiate girdėdami lietuviškas dainas?
13. Kaip manote, ar lietuvių tauta yra daininga? Kodėl?
14. Lietuvių patarlė sako: *Daina dangun kopia ir žmogų su savim veda.* Ar pritariate šiai patarlei?
15. Pasakoje „Apie vieną kareivį ir giltinę“ kareivis dainuodamas įveikė mirtį ir įrodė, kad daina žmogui visada padeda. Išvardykite 3 jums svarbiausias lietuviškas dainas. Kuo jos jums svarbios, kaip ir kuo padeda?

Drata drata drata!

1.3 Vizitinė dainos kortelė

 4 užduotis. Pasirinkite vieną lietuvišką dainą, parenkite vizitinę dainos kortelę ir pristatykite ją savo bendraklasiams.

Man sunku apsispręsti.
Nors kasdien lietuvių liaudies dainų neklausau, bet dainuoju ansamblyje „Svajonėlė“. Man labai patinka sutartinė „Turėja liepa, liaj sudijo“. Ją dainuoti išmokome prieš dvejus metus. Kai ją dainuoju, laikas, atrodo, išnyksta – tik klausau kitų ir atsakau.
Sutartinės jėga!

Aš galvoju pasirinkti Andriaus Mamontovo dainą „Geltona. Žalia. Raudona“. Kai ją girdžiu, šiurpas perlieja visą kūną, kyla pasididžiavimo jausmai. Norisi ne tik kartoti „Mes tavo vaikai“, bet ir iš tiesų būti naudingam, reikalingam Lietuvai.

Vizitinė dainos kortelė

Dainos pavadinimas

Dainos simbolis Dainos citata

Dainos stilius

Dainos tema ir nuotaika

Pagrindinė mintis / ideja

Poveikis klausytojui

 Rengėjas

Rengdami vizitinę dainos kortelę, remkitės pateiktais patarimais:

- nurodykite dainos pavadinimą;
- sukurkite dainos simbolį;
- apibūdinkite temą ir nuotaiką;
- užrašykite pagrindinę mintį / idėją;
- pacituokite kelias dainos eilutes;
- nusakykite, kaip daina veikia klausytoją (pvz.: sukelia patriotiškų jausmų, nuramina, skatina susimąstyti ar kt.).

Pristatydami vizitinę dainos kortelę, remkitės šiais patarimais:

- leiskite paklausyti dainos fragmento;
- paaiškinkite, kodėl pasirinkote būtent šią dainą;
- paaiškinkite, kuo ši daina jums svarbi, reikšminga;
- pristatykite dainą;
- stenkitės kalbėti sklandžiai, vidutiniu tempu;
- paisykite kalbos taisyklingumo.

 5 užduotis. Klausydami vieni kitų, sudarykite lietuviškų dainų debesį – užrašykite bendraklasių pristatomų lietuviškų dainų pavadinimus. Bendradarbiaudami apibendrinkite pristatymus.

Vartokite išvadų siejamuosius žodžius ir junginius.

Baigiant reikėtų daryti išvadą...; Reikėtų pasakyti, kad...; Apibendrinant galėtume pasakyti...; Apibendrinant reikėtų pasakyti, kad...; Darome išvadą...; Taigi...; Vadinasi, ...

Vizitinė dainos kortelė

Dainos pavadinimas

Dainos simbolis

Dainos citata

Dainos stilius

Dainos tema ir nuotaika

Pagrindinė mintis / idėja

Poveikis klausytojui

_____ Rengėjas

Lietuviškų dainų debesis

Klausytojas

Rašymui

A series of horizontal lines for writing, consisting of 20 evenly spaced lines across the page.